

Позиция на Национална мрежа за децата по отношение на дуалното образование и обучение и обвързване на качеството на образованието с професионалната реализация на младите хора

Национална мрежа за децата (НМД) е дебатирала **темата за дуалното образование** в рамките на среща на тематична работна група „Образование“. Членовете на групата се обединиха около мнението, че, макар идеята да е добра, в България е необходима много предварителна работа, за да може да се реализира по успешен начин. НМД счита, **че не е възможно моделът да се трансферира механично** от Австрия, Швейцария и Германия у нас. Има нужда от промени в законодателството, да се мобилизира голям експертен ресурс, да се обучи персоналът и в училище, и в предприятията за работа с ученици. Друго необходимо условие също е да има работеща икономика и силни малки и средни предприятия по места, за да може учениците от професионалните училища да има къде да практикуват.

Важен фактор при анализа на настоящата ситуация и отчитането на факторите, където се къса връзката между образование и последваща реализация, е **групата на младежите, които не работят и не участват в образование или обучение (т.нар. NEETs¹)**.

Основна препоръка на НМД по отношение задържането и реинтеграцията в образованието (и последващо в пазара на труда) е **разширяване анализа на данните и прилагането на Регистъра на движението на децата и учениците**, като се увеличи и ангажиментът на местната власт за проследяване на записването и отпадането на ученици. Счита се за ключово да се подпомогнат усилията на училищата в тази насока от всички ангажирани институции и да се осигурят вариативни **интегрирани образователно-социални услуги**, които да въвлечат училището, семейството и общността в заздравяването на връзката между училище и професионална реализация.

Другите препоръки на НМД по отношение укрепване на връзката между образование и пазар на труда и превенция на отпадането от училище и наличие на NEETs включват:

- Разработване на училищни механизми за приравняване на знания към образователен клас, които да са различни от самостоятелната форма на обучение, за да могат децата да продължат образованието си при завръщане от чужбина;
- Осигуряване на по-целенасочена подкрепа и социална работа за децата в риск от отпадане от училище поради социално-икономически причини и поради маргинализация на семействата им. Работа с родители, учители и ученици за превенция на ранната бременност и насърчаване на родителското включване и работа в общността;
- Продължаване на добрите практики за кариерно ориентиране, като се разширят към всички средни училища; обучения за развиване на различни умения, финансова грамотност, обучение чрез предприемачество и др.;
- Продължаване на цялостните усилия за модернизиране на образованието чрез осъвременяване на учебните планове и фокус върху връзката на получаваните в училища знания и възможността за реализация на пазара на труда.

---

¹ Not in education, employment or training.